

Tartu Veeriku Kool

Hea kool kui kiusamisvaba kool

Analüüs Tartu Ülikooli Eetikakeskuse, SA Kiusamise Vastu ja Lastekaitse Liidu konkursiks „Hea kool kui kiusamisvaba kool“

Tartu 2014

Sisukord

Sissejuhatus.....	3
Analüüs	4
Kokkuvõte.....	27
Lisa 1. 2013/2014. õppeaastal ja 2014/2015. õppeaasta septembrist novembrini toimunud õppekäigud ja aktiivõppeprogrammid algklassidele.....	29
Lisa 2. Koolitused (tegevused) Tartu Veeriku kooli pedagoogilisele personalile õppimist toetava hindamise (kujundava hindamise) rakendamiseks õppeprotsessis aastatel 2011-2015.....	34
Lisaleht konkursitööle kandideerimaks tiitlile „Väärtuskasvatuse kool 2014“	35

Sissejuhatus

Tartu Veeriku Koolis on 2014/2015. õppeaastal 20 klassi ja 477 õpilast, õpetajaid ja teenindavat personali kokku 57. Õpilaspere on nelja aastaga kasvanud peaaegu viiendiku võrra. Seega on väikesest linna-äärsest põhikoolist kujunenud arvestatav taimelava tugevatele Tartu gümnaasiumidele. Enamus lõpetajatest on oodatud nii Treffneri, Miina Härma kui Poska gümnaasiumisse. Tagasiside nimetatud koolidest teeb meie õpetajaskonnale enamasti heameelt. Oleme teinud tublit tööd. Rõõmu teeb, et kõik lõpetajad jätkavad õpinguid:

2012. a kutseharidus 7 (17,1%), gümnaasium 34 (82,9%)

2013. a kutseharidus 4 (6,5%), gümnaasium 55 (91,7%)

2014. a kutseharidus 11(29,7%), gümnaasium 26 (70,3%), sh 8 HTG,7 MHG, 4 Poska

Tänaseks julgeme rääkida juba väärtuspõhisest juhtimisest. Teadliku väärtusarendustöö algus jääb aastasse 2009. Kaks konkursitööd (2010, 2011) kajastavad meie arengut nendel aastatel. Esimeses töös „Väärtuskasvatuse valikud ja võimalused. Kooli põhiväärtused“ kirjeldatakse, kuidas kool jõudis oma põhiväärtuste (isamaalisus, ühtekuuluvustunne /meie-tunne, õpivalmidus, koolirõõm) sõnastamiseni. Teine töö „Kooli väärtusarenduse analüüs ühe väärtuse näitel“ analüüsis ühtekuuluvustunde (kitsamalt hoolivuse) väljendumist või selle puudumist kogutud näidete varal. Tööd hinnati tiitliga **Väärtuskool 2011**. See oli suur tunnustus tehtule, õige pea sai selgeks ka sellest tulenev kohustus. Soov meie kogemustest õppida on kooli toonud hulgaliselt külalisi Eestimaa erinevatest koolidest. Võru- ja Põlvamaa koolide esindajad on külastanud Veeriku kooli mitmeid kordi, meie õpetajad said teenitud kiidusõnu. Üks külalistest julges tõdeda: „Maja nagu maja ikka, aga millised inimesed!“ Sellised kohtumised rikastavad ja innustavad jätkama.

Käesolev konkursitöö hõlmab perioodi 2011–2014, mil prioriteediks on olnud uus õppekava. Keskendumine õppimist toetava hindamise rakendamisele ning selle kaudu üldpädevuste kujundamisele loob eelduse turvalise õpikeskkonna kujundamiseks ja koolirõõmu suurendamiseks. Võtmeisikuks muutuste elluviimisel peame õpetajat, kes on koolikultuuri kandja. Kui teise konkursitöö võtmesõna oli *märkamine*, siis nüüd õpetame kooliperet *eesmärgistama* – teadvustama, miks me üht või teist teeme. Kooli juhtkond on toetavas ja suunavas rollis.

Analüüsi ilmestavad 2012. aastal sisehindamisaruanne tarbeks kogutud andmed. 2011. a ja 2012. a viidi läbi rahulolu-uuringud nii õpetajatele, õpilastele kui lapsevanematele. Neile tulemustele on viidatud käesolevas analüüsis. Hinnanguskaala oli ühest viieni, kus üks märkis madalaimat hinnet.

Sügisel 2014 viis koolipsühholoog läbi lapsevanemate ja ka töötajate anonüümse rahulolu küsitluse internetikeskkonnas. Küsimustikud olid erinevad ning uurisid mitmeid valdkondi, sh rahulolu õppetöö läbiviimisega, rahulolu arenguvõimalustega koolis jne. Küsitlus tugines Haridus- ja Teadusministeeriumi 2008 aasta sisehindamise juhisele. Lapsevanemate rahulolu küsitlusele vastas 193 lapsevanemat, töötajate küsitlusele vastas 32 töötajat. Andmeid veel analüüsitakse, kuid käesoleva töö huvides on koolipsühholoog välja toonud mõned näitajad.

Analüüs

Analüüsi koostasid:

Carmen Luts, õppealajuhataja

Kristiina Järve, sisehindamis- ja arengukava töörühma juht

Kaisa Hunt, kooli psühholoog

VALDKOND	VALITUD ASPEKTID
ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ	1. Õpetajad rakendavad õppimist toetava hindamise põhimõtteid 2. Aineõpetajad teevad omavahel koostööd
	Aspekt 1. Õpetajad rakendavad õppimist toetava hindamise (ÕTH) põhimõtteid
	Õpetajad kuuluvad õpikogukonda Veeriku koolis moodustus eelmisel õppeaastal 2 õpikogukonda esimestest huvilistest, üht juhendasid 2 oma kooli õpetajat, teist õppealajuhataja. Vabatahtlikkus ühendas motiveeritud õpetajaid. Esimestel oli õigus eksida, katsetada. Kadusid ütlused „ma juba teen seda kõike“ ja „küll läheb seegi pauk meist mööda“. Peagi tõdesid kõik osalised, et arenguruumi on küllaga. Sel õppeaastal alustasid veel 2 kogukonda. Mõned küll väikese survega, aga direktsiooni eesmärk on, et Veeriku kooli õpetajatele oleksid ÕTH põhimõtted tuttavad.
	Pingutust nõudvate ülesannete planeerimine õpetajate töökavadesse Sel õppeaastal kehtestas <i>direktsioon</i> nõude, et õpetaja töökava keskmeks on <i>pingutust nõudev ülesanne</i> ehk õpieesmärk on õppekava õpioskus, mitte õpiku või töövihiku vastavate lehekülgede läbimine. Direktsiooni eesmärk on aidata õpetajatel mõista, et ainealased teadmised on eeldus, mitte eesmärk üldpädevuste kujunemiseks. Õpetaja professionaalsus avaldub eesmärkide jagamises õpilastega. Kui õpetaja on ainus, kes teab, kuhu suund on seatud, ei võta õpilane vastutust.

Veeriku koolis on **heaks tavaks kutsuda** nii õppealajuhatajat kui kolleege **tundi**, et jagada koolitusel omandatud, tutvustada innovaatilist ja efektiivset meetodit, näidata õpilaste püüdlusi, aga ka murede korral, kui vajatakse kolleegi(de) abi. Võimalus kolleegi tundi külastada on sisekoolituse mitteformaalne, aga loomulik osa. Õppealajuhataja toetab ja innustab neid soove, leides vajadusel ka tunniasenduse.

Andekate toetamine

* *Ümberpööratud klassiruumi* põhimõtete rakendamine annab võimaluse andekatele. Õpilane tuleb tundi eelteadmisega, tal on kaaslastele juba midagi jagada, ta on õpetaja partner.

* *Avatud klassiruumi* võimalused ei sunni andekat teistega ühes rütmis liikuma, vaid talle sobivas tempos.

* Ainerigid annavad võimaluse lisateadmiste omandamiseks väljaspool õppetundi, pakkudes süvitsiminekut ja õpetajaga vahetumat kontakti.

Õpiabi

Aineõpetaja kui esmane märkaja pakub õpiabi vormi (nt konsultatsioon, diferentseeritud ülesanded). Kui see ei anna tulemust, arutatakse probleemi tugikomisjonis.

Konsultatsioonides osalemise osas peetakse arvestust, kooli serveris on selleks tabelid, kus on näha kes, millal ja mis eesmärgil konsultatsiooni külastas. Selline arvestus aitab mõõta meetme tõhusust. Matemaatika konsultatsioonid on igapäevased ja õpilasel on võimalus valida erinevate õpetajate vahel.

<http://www.veeriku.tartu.ee/tugisuesteem.html>

<http://www.veeriku.tartu.ee/tugisuesteem/2-kategoriseerimata/43-opilaste-noustamise-ja-opiabi-osutamise-kord.html>

Üleminek trimestritele (2014. aastast)

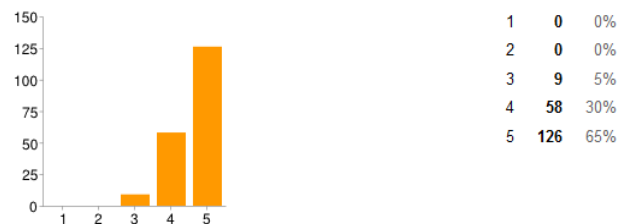
...on kantud soovist keskenduda õppimisele, mitte hinnete kogumisele. Lühike õppeperiood tekitas pingeid nii õpetajale kui õpilasele. „Pingutust nõudvaks ülesandeks“ oli spurt veerandi lõpus ja raske kohanemine õppetöoga uue veerandi algul.

Lastevanemate hinnang

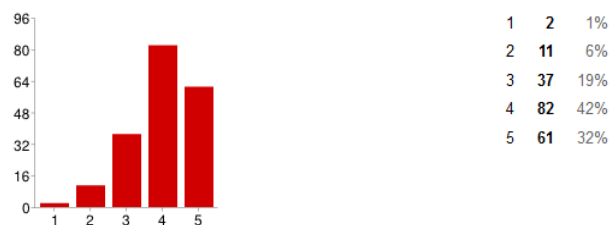
Viimase (2014) rahulolu-uuringu tulemusel nõustus 85% lastevanematest, et õpetaja on oma õppetöö läbiviimisel kompetentne, 74% nõustusid, et õpetajad lähenevad piisava individuaalsusega ja 87% nõustusid, et õpilaste saavutusi hinnatakse koolis heal või väga heal määral (joonis 1). Mitmed vanemad kommenteerisid, et kujundav hindamine annab neile parema pildi sellest, kuidas oma last õppetöös toetada. Siiski oli ka mitmeid, kes

oskavad muutust näha vaid numbrite asendamises sõnaliste hinnangutega (teeme seda 1. ja 2. klassis) ja seetõttu sooviksid endiselt näha kohe esimesest klassist alates numbrilisi hindeid. Sellest võib järeldada, et teavitus- ja selgitustöö on järjepidev protsess ning kuigi kool on kujundavat hindamist rakendamas neljandat aastat, tuleb uutele lastevanematele üha uuesti seletada, miks kool sellist lähenemist vajalikuks peab. Kindlasti on siinkohal suur roll klassijuhatajal.

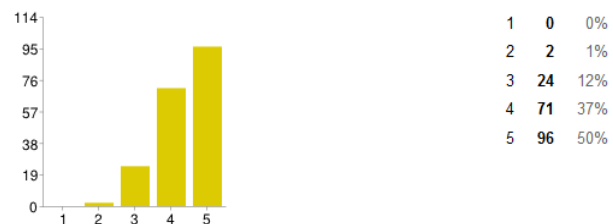
Minu lapse õpetajad valdavad oma ainet ning selle õpetamismeetodeid

Minu lapse õpetajad lähenevad lastele nende individuaalsust arvestades

Koolis hinnatakse õpilaste saavutusi

Joonis 1. Lapsevanemate rahulolu õppetöö läbiviimisega, kus 1 – ei ole üldse nõus ja 5 – nõustun täielikult.

Kitsaskohtadega tegelemine

Ühise mõtteviisi kujundamine on aeganõudev protsess. Erinevate töörühmade koosolekutel, kogu koolipere hõlmavatel kogunemistel ja mitteformaalsetel koosviibimistel

tuleb järjekindlalt rõhutada ühisväärtusi, teadvustada neid ka uutele kolleegidele. Jagamine, koostöö annab lisaressurssi nii aja kui kogemuste näol.

Küsitluse kasutamine lapsedvanemate rahulolu hindamiseks (joonis 1) ei pruugi olla kõige sisulisem viis. Kindlasti on see ajaefektiivne ning on tõenäosus, et suurem hulk vanemaid vastavad ankeedile. Siiski ei saa olla vastuste sisulises kooskõlas täiesti kindel. Kui soovida aspekti tulevikus põhjalikumalt uurida, võiks selle kohta küsida arutlevalt intervjuu vormis. Lisaks ei pruugi mitmetel II ja III astme õpilaste vanematel olla ülevaadet õpetamismeetoditest. Samas ei ole vanematele pakutud võimalus külastada ainetunde, leidnud märkimisväärset kasutamist.

Õpetaja kommenteerib sageli (numbrilist) hinnet. Õpilane ootab edasiviivat tagasisidet töö käigus. Siin on arenguruumi, sest jooksvates hinnetes on mitterahuldavat tulemust veel kahetsusväärset palju.

Kuna ÕTH võtmekoht on tagasiside andmine, tegelevad klassiõpetajad oma ainekomisjoni kaudu sõnaliste hinnangute täpsustamisega, et klassitunnistusel oleks selge üheselt mõistetav õppekavast lähtuv hinnang.

Aspekt 2.

Aineõpetajad teevad omavahel koostööd

Töökavad on avalikud, kõikidele kättesaadavad kooli serveris.

Õpetajatel on alati võimalus jälgida, mida teeb kolleeg. Nii saab leida ja pakkuda koostöövõimalusi, planeerida ühistegevusi, kavandada ainesiseseid ja ainetevahelisi lõiminguid jne.

Erinevates projektides osalemine

Comenius (2011–13), mille eesmärgiks oli koostöö arendamine eri rahvustest õpilaste vahel, suhtlusoskuse parandamine, teiste maade kultuuri ja tavade tundma õppimine ning oma maa tutvustamine.

<http://www.veeriku.tartu.ee/projektid/2-kategoriseerimata/83-comenius-2011-2013.html>

Arvutipõhise statistika pilootkool, mille eesmärgiks oli uut moodi õppida tõenäosust, statistikat ja andmete kasutamist.

<http://www.veeriku.tartu.ee/projektid/2-kategoriseerimata/281-statistika-piloot.html>

NutiLabor (2014-...), mille eesmärgiks on suurendada noorte IT-alast teadlikkust ja suurendada infotehnoloogiat õppima asuvate noorte arvu.

<http://www.veeriku.tartu.ee/projektid/2-kategoriseerimata/308-nutilabor.html>

Ainetevaheliste lõiminguprojektide tingimuste loomise ning nende elluviimisega on tegeletud aastaid, pikima traditsiooniga (12 aastat) on kodanikupäeva tähistamiseks läbiviidav kõnevõistlus (ühiskonnaõpetuse, ajaloo, eesti keele ja kirjanduse lõiming). Ainetevaheliste lõiminguprojektide hulgas on mahukamad veel geograafia, kirjanduse ja eesti keele „Minu...“ projekt (3 aastat), kus õpilased uurivad teose ja muude materjalide abil üht riiki; kirjanduse, geograafia, füüsika ja keemia „20 000 ljööd vee all“ projekt (2 aastat); kiri sõbrale projekt, kus vanemad õpilased juhendavad nooremaid jne.

Klassiõpetajad planeerivad kõik oma õppekäigud klasside üleselt, aineõpetuselt liigutakse üha enam üldõpetusele.

Õpilasüritused

Õpilasüritusi koordineerib kooli huvijuht, kuid õpetajate initsiatiiv on käivitav jõud. Paljud üritused on traditsioonilised (mardi- ja kadripäev, kodanikupäeva kõnevõistlus, emakeelepäev, kooliolümpia, liikumispidu jt), kõik on seotud mingil moel kooli õppekavaga ning toetavad meie ühiskonna väärtusi. Nende ürituste kaudu kujundame õpilaste üldpädevusi, näiteks kodanikupäeva kõnevõistlus, mis on üks võimalustest avaliku esinemise kaudu väljendada oma maailmavaatelisi seisukohti, tõekspidamisi, arvamusi.

<http://www.veeriku.tartu.ee/yritused.html>

Koolituskogemuse praktiseerimine ja jagamine, lahtised tunnid, vestlusringid

Direktsiooni jaoks on tähtis, et iga õpetaja saaks koolitusest maksimumi. Kuulnud jagades märgatakse asju, mis jäid märkamata, leitakse uusi tõlgendusi, silutakse väärarusaamu. Üksteise tundide külastamine on ka üks eneseanalüüsi võimalusi. Õppealajuhataja on õppenõukogus märkinud, et kolleegid on õppinud üksteist tunnustama (avaldu abiaruannetes).

Koolis on tehtud kokkulepped kogemuse jagamise kohta, osalemine-esinemine on vabatahtlik, kuid algatus kord kuus esmaspäeviti vestlusringis kokku saada on tulnud õpetajatelt endilt.

Õpetajad juhivad õpikogukondi

Õppealajuhataja kõrval on ÕTH juhendajakoolituse (OÜ Uus Kool) läbinud ka kaks õpetajat, kelle juhendada on kahe aasta jooksul olnud 3 õpikogukonda. Nende panus ÕTH

	<p>rakendamisse Veeriku koolis on hindamatu. Õpetaja juhendajana on jagaja, õppealajuhataja lisaks ka hinnangu andja (sisekontrolli teostaja). Õpetajast juhendajal on alati jagada oma kogemus õppeprotsessist, õppealajuhataja lähtub ideaalist. Meie õpetajad on ÕTH kogemust jaganud ka teistele Tartu koolide õpetajatele nii metoodikapäeva raames kui kutsutud külalistena (viimati Reiniku koolis).</p> <p>Kitsaskohad: Füüsilise keskkonna kohandamine uue õpikäsitluse nõuetele vastavaks (avatud klassiruumi põhimõtete järgimine) on väljakutse (eelkõige materiaalsete ressursside tõttu). Õpikogukonnas põhimõtete ära kuulamine/ omandamine ei ole kellelegi probleem, nende põhimõtete teadvustamine/ omaks võtmine nõuab mõnelt inimeselt oma seni kehtinud, pikkade aastate jooksul pühadeks tõdedeks kujunenud reeglite muutmist, isegi kõrvale heitmist. Ühelt poolt on väga rõõmustav aineõpetajate üha tihenev koostöö, teisalt on kurvastav, et sageli jõuab asjasse mitte puutuvate kolleegideni info alles hilinemisega (aruande, õppealajuhataja analüüsi või infolehe kajastuse kaudu). Kaotsi läheb võimalus saada väärtuslik kogemus.</p>
--	---

VALDKOND	VALITUD ASPEKTID
KESKKOND	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koolielu on õpilase jaoks huvitav ja arendav 2. Koolielu on õpetaja jaoks huvitav ja arendav 3. Toetatakse õpilaste ja koolipere tegutsemist infoühiskonnas
	<p>Aspekt 1. Koolielu on õpilase jaoks huvitav ja arendav</p> <p>Õppetöö kvaliteedi protsent on tõusnud viimastel aastatel üle 60 (2013 – 65,5; 2014 – 64%), st väga head ja head õppetulemused on õpilaste jaoks väärtus. Seejuures tuleb silmas pidada, et viimasel aastal alustasime algklassides üleminekut sõnalistele hinnangutele, st 2013/2014. õppeaastal ei hinnatud hindega 1. klasside õpilasi, sel aastal ei hinnata numbriliselt ka 2. klassi. Eesmärk on kõigi algklasside hindamisel minna üle sõnalistele hinnangutele 2015/2016. õppeaastal. Eesmärk on teadvustada nii õpetajale, vanematele kui ka õpilastele, mis on numbri ekvivalent.</p>

Koolil on **kaks õppesuunda**: inglise keel ja loodus- ning keskkonnaõpetus. **Õppekäigud** on vältimatu osa õppetööst. Õppekäikude eesmärk on rikastada õpikeskkonda, seostada tundides õpitut reaalse eluga, kasutada maksimaalselt Tartu ja selle lähiümbruse võimalusi, arendada õpilaste silmaringi. Loodusõpetuses viiakse õpilased sageli õuesõppele (lisa 1).

Comeniuse projektis (vt eelmine valdkond aspekt 2) osalevate koolimeeskondade viibimine nädala jooksul meie koolis tekitab elevust kogu majas: andis võimaluse õpitud võõrkeelt praktiseerida, suhelda eakaaslastega teistest riikidest.

Rahvusvahelises keelekoolis **Kent of English Broadstavis** osales möödunud õppeaastal 20 inglise keele õppesuuna õpilast, nädala kestnud õppetöö tulemusi kinnitati keeletaseme tunnistusega. Käesoleval õppeaastal saab samasuguse võimaluse järgmine rühm (samuti 20 õpilast).

Eelmisel õppeaastal loodi vene keele õpetajate eestvedamisel **sidemed Sankt-Peterburgi 248. gümnaasiumiga**. Maikuus külastasid meie õpilased ja õpetajad Venemaa sõpruskooli, õpilased said võimaluse praktiseerida oma keeleoskust, tutvuda teise kultuuriga.

Osalemine aineolümpiaadidel, konkurssidel, spordivõistlustel

2013. aastal lõpetas meie kooli Tartu linna põhikoolide parim aineolümpiaadidel osaleja (6 esimest ja 2 teist kohta, lisaks riiklik ja rahvusvaheline tunnustus looduainetes). Õpilane jõudis televisioonisaates „Rakett 69“ finaali.

Eelmisel õppeaastal osales erinevatel **aineolümpiaadidel 47 õpilast**, s.o 19% II ja III kooliastme õpilastest, üks jõudis geograafias riiklikku vooru.

Osaesime **10 riiklikul konkursil**, laulupeol osales 3, tantsupeol 2 kollektiivi, kokku peaaegu pool kooliperest (Kagu-Eesti tantsupeoks (2015 kevad) valmistub 4 kollektiivi (enam kui 70 tantsijat)); **27 piirkondlikul konkursil**; aastaid on osaletud MOEKE-se konkursil, ühel korral saime publikupremia, kõik ülejäänud korrad on konkurss võidetud; **spordivõistlustel osalesime 21 korral**.

<http://www.veeriku.tartu.ee/opilased/tulemused.html>

TÜ ja Eesti Füüsikaseltsi korraldataval **füüsika õpikoja seitsmes õpitoas** osales meie koolist 25 õpilast, 9 osalesid kõikides õpitubades. Neli õpilast (Eestis kokku 9 õpilast) said TÜ Teaduskooli tunnistuse (osalesid kõikides õpitubades ja tegid ka kodused ülesanded), 5 õpilast said osavõtu kohta tõendi.

Osalemine huviringides

Õpilase õnnestumised huviringis annavad häid emotsioone ja tõstavad noore enesekindlust. Huviringid tekitavad huvi õppeainete vastu, loovad/ parandavad õpilase ja õpetaja vahelisi suhteid. Näiteks näitering aitab kaasa kirjanduse huvi tõstmisele; loodusringid suurendavad huvi loodusõpetuse, geograafia ja bioloogia vastu; tehnoloogia- ja robotikaring huvi matemaatika ja arvutiõpetuse vastu. Õpilasesinduses osalemine kasvatab huvi ühiskonnaõpetuse vastu. Huvialaringis osalemine aitab ennetada käitumisprobleeme. 2013/ 14. õppeaastal osales 422 õpilasest huviringides 327 ehk 77%. Kooli ringidest võttis osa 236 õpilast, s.t 56%. Väljaspool kooli käis ringides 246 õpilast, mis on 58%. 95 õpilast ei osalenud üheski huviringis.

Sel õppeaastal tegutseb kooli juures 34 huviringi, neist erinevaid on 19. Suur osa ringijuhtidest (12 õpetajat) on meie kooli õpetajad. Tegelemine ühise (õpetaja-õpilane) huviga kasvatab meie-tunnet.

<http://www.veeriku.tartu.ee/huvitegevus.html>

Ühisürituste korraldamine toetab kooli eesmäärke, õppekava ja kujundab õpilastes üldpädevusi. Õpilased saavad korraldus-, koostöö-, vastutuse-, läbiviimise ja analüüsikogemuse. Koostegemine ja koosolemine on mõnus vaba aja veetmise võimalus, mis süvendab meie-tunnet, loob ja kasvatab ühiseid väärtusi, arendab meeskonnatöösust ja üldist silmaringi. Ühisürituste (jõuluetendus, kevadkontsert) ettevalmistamisel on olulisel kohal suhtlemine, esinemine, korraldamine ja meeskonnatöö. Saadud esinemiskogemus (aktused, jõuluetendus, kevadkontsert) arendab õpilase eneseväljendusoskust.

Ühistegevused väljaspool õppetundi õpetavad seadma ühiseid eesmäärke ja neid koostöös saavutama. Ühisürituste kaudu on noortel võimalik kogeda nõ reaalset elu ja tunnetada oma võimeid.

<http://www.veeriku.tartu.ee/yritused.html>

Karjääriõpe

2008. aastal liitus kool õppealajuhataja eestvedamisel Vabariigi Presidendi ja sihtasutuse Noored Kooli algatusega **Tagasi Kooli**, mille eesmärk on tugevdada Eesti koolide ja ülejäänud ühiskonna koostööd. Meie näeme selles eelkõige võimalust tutvustada oma õpilastele erinevate elukutsete esindajaid, hoida sidet oma kooli vilistlastega, lapsevanematega. Täna on lapsevanemate kaasamine karjääriõppesse kujunenud traditsiooniks. Klassijuhatajad paluvad lapsevanemaid klassijuhatajatundidesse oma elukutsetest rääkima, on külastatud vanemate töökohti, kooli vilistlased on esinenud kooli

aastapäevaaktustel ja kodanikupäeval.

Sellel õppeaastal on veebruarikuusse planeeritud II ja III kooliastme karjääripäev.

Koolileht Ninatark

...valmib eesti keele ja kirjanduse õpetajate juhendamisel õpilaste **loovtööna** ja ilmub elektrooniliselt üks kord trimestris (varem veerandis).

<http://www.veeriku.tartu.ee/koolileht.html>

Õpilaste kodulehed jagavad infot, aga ka muljeid sellest, mis koolis teksil. Kodulehe loomine ja selle sisustamine on üks võimalusi arendada oma infotehnoloogilisi teadmisi ja oskusi.

<http://form6a.weebly.com/>

<http://veeriku12.wordpress.com/>

<http://veeriku.blogspot.com/>

<http://5bklassiblogi.blogspot.com/>

Õpilaste tunnustamine

Koolil on välja töötatud õpilaste tunnustamise ja mõjutamise kord.

<http://www.veeriku.tartu.ee/oppetoeoe/tunnustamine.html>

Õpilaste saavutusi kajastatakse kooli infolistis ja kodulehel.

<http://www.veeriku.tartu.ee/opilased/tulemused.html>

Igal aastal valitakse aasta õpilane, aasta noortegija, aasta sportlane.

<http://www.veeriku.tartu.ee/opilased/aasta-opilane.html>

Õppeaasta lõpul toimub tublidele preemiareis, väga tublid õppurid ja aineolümpiaadide võitjad oma vanematega on kutsutud direktori vastuvõtule.

Kitsaskohtadega tegelemine

III kooliastme poistele mõeldes oleme otsinud võimalusi nende kaasamiseks huviringidesse. Sel aastal on robootikaring igas kooliastmes, taas jätkab puutööring, male, korvpall. Uus haridustehnoloog pakub võimalust programmeerimiseks.

Õpilasesindusse kuuluvad küll kõikide klasside (5.-9.) esindajad, paraku on põhikooli õpilaste algatusvõime visa avanema, mõnikord ei tajuta klassi esindaja rolli (info edastamine, ÕE koosolekutel tõstatatud probleemide analüüs klassis).

Vilistlaskogu loomine on raskendatud asjaolu tõttu, et kõik meie vilistlased on veel mõne kooli (gümnaasium, KHK) vilistlased. Mõne aasta jooksul pärast lõpetamist külastavad noored aktiivselt oma endist kooli, kuid järjepidev side on seni vaid rahvatantsurühma liikmete ja spordiklubist Akros välja kasvanud noorte juhendajatega.

Aspekt 2. Koolielu on õpetaja jaoks huvitav ja arendav

Tartu Veeriku Kooli õpetaja hindab oma kooli.

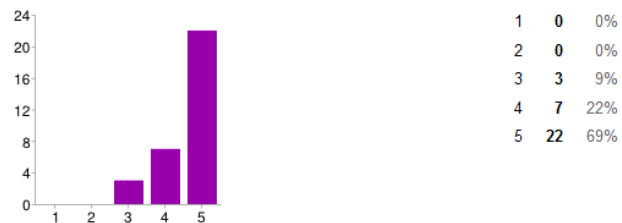
Õpetajaskond on püsiv ja õpihimuline. Koolis töötab selle loomisest (1987) 3 õpetajat, üle 15 aasta on Veeriku koolis töötanud 15 õpetajat, keskmine **Veerikul töötatud aastate arv on 10,5 aastat**. Kooli vilistlasi töötab meil 3, sh 1 ringijuht. Õpetajate keskmine vanus on 43,2, seega ollakse parimas tööeas.

Sisehindamisaruandes (2012) saime perioodi keskmiseks **koolitustundide arvuks** märkida 199 tundi, eelmisel õppeaastal (2013/2014) oli see näitaja **111,6 tundi**.

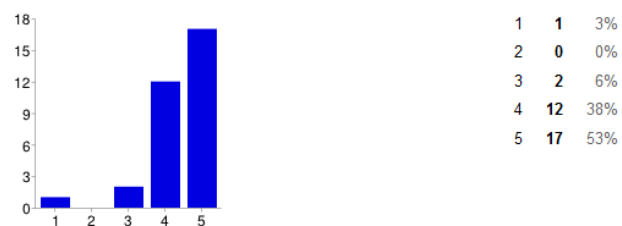
Veeriku kooli õpetaja on rahulolu-uuringus (2012) märkinud, et õpetajatöö on innustav ja huvitav (keskmine hinne 4,48).

Käesoleva aasta küsitluse põhjal nõustub 91% vastanutest, et koolis töötades saavad nad kasutada juba oma olemasolevaid teadmisi, oskusi ja võimeid, ning ka sellega, et neil on võimalik osaleda arengu jaoks olulistel koolitustel. 97% töötajatest nõustusid, et oma tööalaseid kogemusi ja teadmisi saab ta ka koolis teistega jagada (joonis 2).

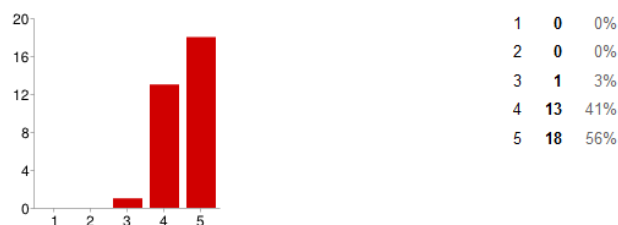
Meie koolis töötamine võimaldab mul kasutada oma teadmisi, oskusi ja võimeid

Kool võimaldab mul osaleda minu arengu jaoks olulistel koolitustel

Meie koolis vahetatakse töölaseid kogemusi ja teadmisi

Joonis 2. Töötajate rahulolu arenguvõimalustega koolis, kus 1 – ei ole üldse nõus ja 5 – nõustun täielikult

Koolis, kus töötajad tunnevad, et nende panus on oluline ning nende erialane areng on hinnatud, on rohkem rahulolevaid õpetajaid. Rahulolev ja enda tööd hea meelega tegev õpetaja on aga kiusamisvaba kooli tugev alustala.

Võimalus olla üliõpilaste praktika juhendaja

Kool on teinud pikaajalist koostööd Tartu Ülikooliga, olles selle praktikabaasiks. Praktika juhendamine annab õpetajale võimaluse end juhendajana teostada, saada oma tegevuse kohta tagasisidet ja annab hea võimaluse, aga ka kohustuse olla kursis sellega, mida noorelt õpetajalt oodatakse.

Õpetajate kodulehed

Õpetajad jagavad muljeid koolielust nii klassi- kui ka aineblogides. Seoses uue e-päeviku kasutuselevõtuga on õpetajate koostatud elektroonilised õppematerjalid saadaval e-päeviku TERA-keskkonnas.

<http://kairekas.blogspot.com/>

<http://veerikuloeb.blogspot.com/>

...ja veel

- Koolis töötab kaks kirjanikust õpetajat.
- Koolis töötab rahvatantsuansambli Tarbatu üks juhendajatest.
- Koolis töötab Tartu Ülikooli tudengeile kõneravi õpetav õpetaja.
- Meie klassiõpetaja juhendab linna klassiõpetajate sektsiooni.
- Koolipsühholoog koolitab Tartu Ülikoolis tudengeid.
- Inglise keele õpetaja jagas ülikooli õppejõu (lapsevanema) märkamise tunnustusena tema tudengitele oma kogemust.
- Matemaatikaõpetaja töötab käesoleval aastal õpetajate vahetusprogrammi raames

õpetajana Inglismaal.

- Inglise ja saksa keele õpetaja osalevad rahvusvahelises projektis uue keeleõppe metoodika väljatöötamisel.
- Koolijuht kuulub Eesti Koolijuhtide Ühenduse juhatusse.

Õpetajate tunnustamine

Õpetajate tunnustamise eestvedajaks koolis on eelkõige direksioon, kuid ettepanekuid tunnustamiseks koos põhjendusega esitavad õpetajad ise.

2014 – „Eestimaa õpib ja tänab“ nominendid klassijuhataja Signe Varendi, põhikooli õpetaja Astrid Salumets

Tartu aasta õpetajad Signe Varendi, Astrid Salumets ja Ülle Kepler.

2013 – Tartu aasta õpetaja Kaire Sumberg

„Eestimaa õpib ja tänab“ klassijuhataja nominent Signe Varendi (esitatud lapsevanema poolt)

Tartu Kultuurkapitali preemia elutöö eest Koit Timpmann

2012 – Tartu aasta õpetaja Maris Vilms, Tartu aasta noorsootöötaja Kadri Lill (huvijuht)

2011 – aasta õpetajad Reet Tallo ja Priit Pensa (ka vabariigi aasta õpetaja)

Kõik viimastel aastatel aunimetusega tunnustatud õpetajad on tunnistanud, et tunnustus on tulnud meeldiva üllatusena, mis innustab oma tööd veel paremini tegema.

Kitsaskohtadega tegelemine

Eelmise küsitluse (2012) valupunktid – kollektiivis on tööjaotus ja vastutuselad selgelt paigas, hinne 3,4; töö on stressivaba, keskmine 2,32 – vajavad jätkuvalt parendamist.

Viimase küsitluse andmed (ja ka veerandite aruanded) näitavad, et on üksikuid kollektiivi liikmeid, kellel on raskusi koolirõõmuni jõudmisega, kes ei taha/ei oska abi paluda, oma muret jagada.

Õpetajate rahulolu-uuringu (2014) tulemused annavad hea pinnase töötajate arengu edasiseks toetamiseks. Täpsemate vastuste saamiseks tuleks siiski küsimusi täpsustada (joonis2), juhul kui otsus on keskenduda just sellele valdkonnale. Näiteks võiks uurida töötajatelt, kelle vahel peamiselt kogemuste ja teadmiste vahetamine toimub ning milliseid muutusi nad selles valdkonnas sooviksid. Puhtalt see, et neid vahetatakse, ei anna meile arendustegevusel palju infot.

VALDKOND	VALITUD ASPEKTID
JUHTIMINE	<p>1. Juhtkond toetab õppimist toetava hindamise põhimõtete rakendamist</p> <p>2. Tegeletakse süsteemse väärtusarendusega, hoolitsedes selle eest, et kõik kooli tegevused juhinduksid kokkulepitud väärtustest, väärtused avalduvad igapäevaselt õpetajate ja juhtkonna käitumises</p>
	<p>Aspekt 1. Juhtkond toetab õppimist toetava hindamise põhimõtete rakendamist</p> <p>Õpetaja roll Muutunud kooli kontekstis rõhutatakse õpetaja kui võtmeisiku tähtsust. Veeriku kooli direktsioon tajub vastutust olla kiiresti arenevas ühiskonnas õpetajale kohustuste täitmisel suunajaks ja toeks. Selleks oleme 3 aasta jooksul järjekindlalt ja eesmärgistatult koolitanud oma õpetajaid (lisa 2), järgides 3 põhimõtet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koolitused on kogu pedagoogilisele meeskonnale; 2) koolitustel omandatu tuleb viia praktikasse ja selle tulemuslikkust analüüsitakse õpikogukondades; 3) usaldus (muutus ei toimu üleöö, tuleb anda aega). <p>Kui 2012. aasta rahulolu-uuringus oli väide „juhtimiskultuur toetab töötajate arengut“ saanud keskmiseks hindeks 3,41; näitab käesoleva aasta tulemus õpetajate kasvavat rahulolu: 91% märgib, et kool võimaldab osaleda vajalikel koolitustel ja 97% märgib, et teadmisi ja oskusi jagatakse.</p> <p>Sisekontrolli prioriteedid: Õppealajuhataja (ainekomisjoni juht, metoodik) jälgib tunnikülastusel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mis on tunni eesmärk, kas ja kuidas eesmärke jagatakse; 2) tunnis valitsevaid koostöösuhteid (missuguses rollis on õpetaja, kas õpilased saavad tööülesannetest aru, mil viisil innustatakse õpilasi); 3) tagasisidestamine (kas, mil viisil, kuidas saab õpilane infot oma töö kohta); <p>Õppealajuhataja on mitme aasta vältel analüüsinud <i>e-päevikute märkusi</i>. Esimesel aastal oli pilt väga kurb- valdavalt oli õpetajatel aega (!) vaid negatiivseteks kommentaarideks, (ühe veerandi näide: 700-st märkusest vaid 30 väljendasid kiitust), esines ka õpilast solvavaid märkusi.</p>

Tänaseks on sõnalised kommentaarid saanud normiks, püütakse järgida ÕTH põhimõtet, et tagasiside oleks soorituse, mitte õpilase isiku kohta. Tõsi, siin on veel arenguruumi.

4) õpioskuste kujundamist, näiteks kas juhendatakse kodust tööd.

Lastevanemate koolitamine

Direktsioon on lastevanemate üldkoosolekul ja muudel kohtumistel vanematega rõhutanud lähenemist, et hinne pole olulisim, vaid teadmine. Ehk lihtsustatult on vanemaid järjekindlalt suunatud küsima: „Mida sa täna koolis õppisid?“, mitte: „Mis hinde sa täna said?“.

Selle sõnumi viimiseks on esinetud järgmiste ettekannetega:

„Lapsevanema roll õpilase toetamisel“ (Leelo Tiisvelt, Randvere Kooli direktor, OÜ Uus Kool juhataja), 2014;

„Kooli ja kodu koostöö võimalused õpilase toetamisel“ (Carmen Luts; Maris Vilms, HEV koordinaator), 2014;

„ÕTH põhimõtted“ (Carmen Luts), 2013;

„Veeriku kooli väärtusarendustöö“ (Carmen Luts), 2012;

„Kooli ja kodu ühisväärtuste olulisus“ (Tiia Lepik, MHG arendusjuht), 2010.

Metoodikapäeva korraldamine

Metoodikapäev toimub iga õppeaasta kevadisel vaheajal. Sel õppeaastal 5. korda. Kahel viimasel aastal jagasime oma kogemusi ka teistele Tartu koolidele.

Metoodikapäev on direktsioonipoolne tunnustus ja õpetajapoolne võimalus tutvustada innovaatilisi ideid, positiivseid pedagoogilisi kogemusi, jagada koolituskogemust, millest teised kolleegid pole osa saanud.

<http://www.veeriku.tartu.ee/uudised/263-18-maerts-metoodikapaeev-jagatud-kooliroom.html>

Õppereiside korraldamine

Koolijuht on planeerinud vahendeid õppereiside korraldamiseks. Kasulikke teadmisi ja kogemusi on saanud Viimsi ja Randvere koolist, Rahumäe põhikoolist.

Novembri esimesel nädalal osales kooli meeskond Tartu linna haridusosakonna poolt korraldatud õppereisil Soome, eesmärgiks saada teadmisi avatud klassiruumi võimalustest.

Haridustehnoloogi ametikoha loomine

Kahel viimasel õppeaastal on haridustehnoloogi toel arendatud nii meeskondlikult kui individuaalselt ITK-vahendite käsitlemise ja kasutamise oskusi. Koolis on kasutusel 17

puutetahvliit, kõik klassid on varustatud data-projektoritega.
Ainekomisjonide esimeeste ja haridustehnoloogi koostöös on välja töötatud infotehnoloogiliste oskuste kujundamise plaan klassiti.

Direksioon tunnustab

- 1) õpetajat, kes on valmis oma kogemust jagama;
- 2) aasta prioriteetse kriteeriumi tulemuslikke järgijaid;
- 3) õpilasvõistlustel osalenud õpilaste juhendajaid;
- 4) kooli arendustöösse panustanud töötajaid.

Kitsaskohtadega tegelemine

Nii õpetajate kui õpilaste töö tulemuslikkuse hindamiseks tuleb direksioonil ja ainekomisjonidel täpsustada kriteeriumid, mis ei lähtuks numbrilistest näitajatest, vaid sisaldaksid arengu aspekte (näitajaid).

Tunnustuskorra muutmine lähtuvalt õppimist toetava hindamise põhimõtetest (juhtkonna tööülesanne sel õppeaastal).

Piiratud ajaressursi tõttu ootab õpetaja nn valmistoodangut (konspekte, retsepte, koolituste jaotusmaterjale). Õpetajate suunamine pedagoogilise kirjanduse juurde on üks arenguvestluste väljakutseid.

Ainekesksuselt üldpädevuste kujundamisele (lõiminguprojektide väärtustamine, eelmisel õppeaastal kuulutasime välja koolisisese konkursi).

Klassi aineõpetajate töökoosolekute taaselustamine õppeperioodide eel lõiminguvõimaluste meelde tuletamiseks ja uute kolleegide tähelepanu juhtimiseks.

Tagasiside on ÕTH võtmekoht. Selle hindamine on üks võimalusi saada infot õpetaja toetavast ja suunavast rollist õppeprotsessis.

Aspekt 2.

Tegeletakse süsteemse väärtusarendusega, hoolitsedes selle eest, et kõik kooli tegevused juhinduksid kokkulepitud väärtustest, väärtused avalduvad igapäevaselt õpetajate ja juhtkonna käitumises

Direksioon väärtustab ja loob tingimusi eelkõige meeskonnatööks, jälgib, et **meie-tunne** püsiks:

- Uued inimesed saavad juhendajad-mentorid.
- Ühisüritused (õpetajate päeva tähistamine, jõululõuna, sünnipäevade tähistamine, teatrikülastused, õppeaasta lõpureis), kuhu kutsutakse ka vanadus- või

lapsepuhkusele jäänud kolleegid.

- Võimaldab oma maja töötajatel kasutada spordisaali ühistreeninguteks (võrkpall, jooga).
- Vajadusel tuletatakse meelde, et ühishäärtuste rikkumine ei ole kollegiaalne.
- Õpilastele selgitatakse järjepidevalt, et kooli kodukord reguleerib meie ühisolemise reegleid

Väärtusarenduse töörihm on analüüsinud tunnivälise tegevuse seotust ühiselt sõnastatud väärtustega. Aeg-ajalt on ikka kostnud, et igasugused tunnivälised üritused justkui häiriksid õppekorralduse välja kujunenud rütmi. Ometi pole me suutnud millestki loobuda, vastupidi, uusi ja vaimustavaid ideid õppetöö rikastamiseks tuleb aina juurde. Jätkuvalt kogub töörihm ka lugusid (märkamisi), neid analüüsitakse, tõstatatakse probleeme otsitakse lahendusteid. Viimane koolitus sügisvaheajal, „Õpetaja erinevad rollid“, mida juh koolipsühholoog, oli ajendatud oli ajendatud just neist lugudest, ühiselt vaeti eetilisi kitsask

Arengevestlused

Õpetajad tegelevad pideva **eneseanalüüsiga**, mis on aluseks kevadisel arenguevestlusel. Direktor palub arenguevestlusele kord kolme aasta jooksul, kindlasti vesteldakse uute inimestega, ka soovijatega. Kirjalike eneseanalüüside alusel töötab direktsioon välja parendusvaldkonnad ja koolitusplaani.

Õpetaja on arengule suunatud, kuid üha kasvavate kohustuste tõttu võib kaotada sihi. Järjekindel suunamine eneseanalüüsile aitab välja selgitada õpetaja konkreetsed vajadused ja nende kõrvutamise kooli prioriteetsete temadega viib kompromissini, et kooli põhieesmärgid saaksid täidetud.

Rahulolu-uuringu tulemused (2012) näitasid, et Veeriku õpetaja

- teab ja mõistab kooli missiooni, visiooni ja põhiväärtusi – (keskmine 4,5);
- kooli eesmärgid on kooliperele teada – 4,44.

Kooli üldeesmärgid ja põhiväärtusi meenutatakse iga õppeaasta esimeses õppenõukogus.

Klassijuhamine

Veeriku koolis on klassijuhatajatund tunniplaani osa, et klassijuhatajal oleks võimalus talle pandud rolli täita. Klassijuhataja on kooli visiitkaart: tal on kõige suurem roll oma õpilaste hoiakute kujundamisel, ta loob ja hoiab suhteid lapsevanemaga, edastab juhtkonnapoolset infot, suhtleb teiste aineõpetajatega. Klassijuhataja võtab osa/aitab korraldada üritusi, millesse on kaasatud tema klass.

Kuigi oleme koolis seda meelt, et pole olemas „sinu“ ja „minu“ õpilasi, on klassijuhataja roll õpilase arengus oluline: tema juhendamisel kujuneb erinevatest kogutud kildudest

tervik (õppetund, vahetund, õppekäik, õpilaste suhted väljaspool kooli). Klassijuhatajal on reeglina otsekontakt lapse koduga, see võimaldab tal ehk aineõpetajast pisut lihtsamalt sõnastada ja vahendada kooli väärtusi, tasandades vajadusel ka väärtuskonflikte kooli ja kodu vahel.

Õpilaste ja nende vanematega viiakse igal aastal läbi **arenguvestlused**. Oleme saavutanud peaaegu 100%-lise osaluse. Lapsevanema mitteilmumine arenguvestlusele on pigem erand. Arenguvestlusel täidetakse tagasisideleht ka direktsioonile, mille kaudu lapsevanem väljendab koolile oma ootusi ja parendusettepanekuid.

<http://www.veeriku.tartu.ee/oppetoeoe/arenguvestlused/2-kategoriseerimata/48-arenguvestluste-laebiviimise-kord.html>

Õpilased saavad oma ettepanekuid kooli direktsioonile esitada **õpilasesinduse** kaudu. Sel aastal tegi õppealajuhataja õpilasesindusele ettepaneku, et nad korraldaksid kord kuus avaliku koosoleku, eesmärgiga väärtustada nende rolli ja tõsta selle liikmete vastutust. Esimene selline koosolek on toimunud, väikesearvulise osavõtu, kuid märgilise tähendusega.

Väärtusarendus loovtöö teemana

Eelmisel õppeaastal valis 8. klassi õpilane oma loovtööks näidendi kirjutamise ja lavastamise. Esialgne plaan osutus raskeks, õpetaja soovitusel töötas õpilane läbi teose „Lühinäidendid. Väärtuskasvatuse abivahend koolidele.“ Saanud sealt ideid, valmis **näidend „Koolis juhtub...“**, millega esineti nii emakeelepäeval kui kooliteatrite näitemängupäevadel. Noor lavastaja sai eripreemia.

<http://www.veeriku.tartu.ee/yritused/279-etendus-koolis-juhtub.html>

Sel aastal peaks ühe õpilase loovtööna valmima kooli **väärtuspuu**, mida on ammu kavandatud.

Terviseklubi

Õpetajate läbipõlemisohu ennetamiseks, stressi leevendamiseks ja tervislike eluviiside propageerimiseks loodi eelmisel aastal tervisekomisjoni ettepanekul mitteformaalne Terviseklubi, millel pole liikmemaksu ega kindlat liikmeskonda. Oodatud on igauks, kel tahe ja soov kaaslastega midagi oma tervise heaks teha. Terviseklubi liikmed on innustavaks eeskujuks eelkõige õpilastele. Meeldejäävaim üritus oli möödunud talvine räätsamatk. Aktiivselt on osaletud nii korraldustöös kui osalejatena liikumisaasta kõnniüritustel.

7.–17. aprillini toimus liikumiskampania „Sinu sammud loevad 2014“, mille raames selgitati Endomondo mobiilirakendust kasutades välja tublim õpilane ja õpetaja. Kaasatud oli suur hulk lapsevanemaid.

<http://www.veeriku.tartu.ee/yritused/271-sinu-sammud-loevad-2014.html>

29. septembril, rahvusvahelisel liikumisenädalal MOVE Week toimus Veeriku koolis III kõnniüritus „Meie sammud loevad“. Nüüd tuldi juba peredena.

<http://www.veeriku.tartu.ee/yritused/307-konniueritus-meie-sammud-loevad-2014.html>

Kooli 25. aastapäevaks rajati ajalooõpetaja eestvõttel **kooli muuseum**. Praegu on veel koolis töötajaid, kelle mälestustest saab luua väärtusliku õppematerjali tulevasele põlvkonnale. Õpilased, kes muuseumi külastavad, saavad teadmise, et igaüks meist jätab jälje.

20. ja 25. aastapäevaks anti välja kooli **almanahh Ninatark**, mis väärtustab õpilaste loomingut, kajastab meie tegemisi.

Heategevuses osalemine on võimalus kasvatada noortes inimestes hoolivust.

- Mitmeid aastaid on loodusainete õpetajate eestvõttel jõuluannetusi kogutud Tartu Koduta Loomade Varjupaigale.
- Huvijuht on UNICEFi heategevusliku kaardimüügi koordineerija, sel aastal osaletakse Heatahte osatähtede müügis.
- Elistvere loomapargile tammetõrude kogumise traditsioon on 2009. aastast. Igal aastal kogutakse klassidevahelise võistluse tulemusena 1000–1500 kg talvevarusid.
- TÜ SA lastehaiglas esinevad näiteringi õpilased etüüdidega kooli jõuluüritusest. Eelmisel aastal esineti ka Mäe kodus ja Käopesas, kingituseks viidi kaasa koolipere annatustena kogutud küünlaid ja helkureid, 7.b klass küpsetas piparkooke. Sel aastal ollakse samuti oodatud.

Koolijuht osaleb eetikakeskuse töös „Hea kooli mudeli“ väljatöötamiseks. Kooli meeskond võttis osa Tartu linna HO ja TÜ eetikakeskuse seminarist „Hea kool heade mõtete linnas“.

Kitsaskohtadega tegelemine

Õeldakse: ei ole olemas pisiasju. Paradoksaalne – just pisiasjadega tuleb järjepidevalt ja sihikindlalt tegelda.

VALDKOND	VALITUD ASPEKTID
KOOSTÖÖ JA HEAD SUHTED	<p>1.Kool teeb koostööd teiste koolide ja asutustega, et jagada oma kogemust, muresid ning rõõme</p> <p>2. Toetatakse lastevanemate õppimist ja kasvamist toetavaid tegevusi ja harjumusi kooliga koostööd teha</p> <p>3.Koolil on tugipersonal , kes on abiks probleemide lahendamisel</p>
	<p>Aspekt 1. Kool teeb koostööd teiste koolide ja asutustega, et jagada oma kogemust, muresid ning rõõme</p> <p>Tartu MHG-le oleme tänulikud väärtusarendustöösse kaasamise eest. Tänu nende arendusjuhile Tiia Leppikule saime esimesed suunised. TÜ eetikakeskuse väärtuskonverentsid on süvendanud veendumust selle töö vajalikkusest. Hiljem on koostöö MHG-ga jätkunud ÕTH rakendamisel (õppejuht Mare Räisi koolitused) ja õpilasvahetuse osas 2012. aastal. Õpilasvahetus (9. klassi õpilased) andis õpilastele võimaluse eelkõige tutvuda kooliga, kus sooviti õpinguid põhikooli järel jätkata, ja ka tekitas võrdlusvõimaluse oma kooli keskkonna, õpetajate ja kaaslaste osas. Rõõmuga tõdesime, et pärast seda osati ühe või teise kooli plusse-miinuseid paremini hinnata.</p> <p>Kesklinna kool on olnud meie hea partner ühiskoolitustel, Kivilinna koolilt oleme saanud väärtuslikke nõuandeid oma tugisüsteemi väljaarendamisel ja hiljem õpilaste nõustamiskorra loomisel.</p> <p>Karjääriõppe läbiviimisel on kool teinud tihedat koostööd Tartu linna karjääripetsialistide ja -nõustajatega, et aidata õpilasel end paremini tundma õppida ja teha edasiõppimiseks, -arenemiseks sobiv valik. Oleme teinud koostööd Tartu Kutsehariduskeskusega (õppekäigud, praktilised tunnid), et õpilaste valikud oleksid selged ja kaalutletud.</p> <p>Keskkonnainvesteeringute Keskus on toetanud nelja (2010–2015)Veeriku kooli projekti. Projektide kaudu oleme väärtustanud loodushariduse tähtsust, keskkonnasõbralikku käitumist ja tarbimist igapäevaelus ning arendanud eluks vajalikke oskusi: koostööd, vaatlemisioskust, tulemuste analüüsi ja järelduste tegemise oskust. Õpilased oskavad loodust vaadelda, analüüsida tulemusi ja kasutada kaasaegseid mõõteriistu ja -vahendeid; väärtustavad rohkem säästvat tarbimist, suhtuvad vastutustundlikumalt oma elukeskkonda</p>

ja sorteerivad prügi. Taeva- ja ilmavaatlused (soetatud teleskoop ja ilmavaatlusseadmed) on tekitanud õpilastes meteoroloogia- ja astronoomiahuvi.

Praktiliste tegevustega, mille oleme tänu KIKi toetusele ellu viinud, tõstetakse Veeriku õpilaste keskkonnateadlikkust ja õpimotivatsiooni.

Tartu Ülikool

Kuulume innovatsioonikoolide võrgustikku **innovatsioonisõbrana**. Kohtumised innovatsioonikoolide meeskondadega on kahtlemata rikastavad.

Igal aastal juhendame 4–5 üliõpilase **praktikat**, samuti võimaldame ülikooli tudengitel viia läbi küsitlusi oma bakalaureuse- või magistritöö tarbeks. Tõsi, nende soovide rohkuse tõttu eelistame vilistlastest tudengeid või teemasid, millest ka koolile mingil moel kasu oleks.

Naaberlasteaiad (Kannike, Meelespea, Maarjamõisa, Rukkilill)

Meie õpilaspere kasvulava saab igal aastal meie õpilastelt jõuluringituse meie jõulunäidendi näol. Sügisel külastavad koolieelikud oma tulevast kooli. Meie liikumispidudel on esinenud ka naaberlasteaedade lapsed.

Spordiklubi Akros ja Finess, kes kasutavad treeninguteks meie ruume, võimaldavad meie õpilastele treeninguid tasuta või sümboolse tasu eest. Akrobaatika on meie väikeste poiste ja iluvõimlemine meie pisikeste tüdrukute kõige populaarsemad spordialad. Nende esinemine koolipidudel on alati oodatud ja teenib kõige tugevama aplausi. Akrose eestvedamisel on toimunud Veeriku koolis 7 võimlemisfestivali.

12. septembril avas **Tartu valla spordikooli vibuklubi** Veeriku kooli keldrikorrusel treeningsaali. Kool sai endale aastaid kasutult seisnud ruumidesse sportimiseks väga vajalikud lisaruumid, õpilased võimaluse veel üheks harrastuseks.

Tervist edendava koolina teeme koostööd **Tervise Arengu Instituudiga**:

MOVE Week algatusega ühinemine, söögivahetunni joonistusvõistlus, töötajate rahulolu-uuringu küsitlus (Soome projekt), KEAT võistlused ja kevadine laager, suitsupriide klasside võistlus.

Sotsiaalpedagoog/ HEV koordinaator Maris Vilms tegi tulemuslikku ja järjepidavat koostööd **Tartu linna Nõustamiskomisjoniga** (täna Rajaleidja). Tublit tööd märgib kindlasti konkursi kaudu Nõustamiskomisjoni koosseisu arvamine. Marise sõnul andis sealne töö palju kogemusi ja parema võimaluse oma kooli õpilaste ja nende vanemate toetamiseks istungite ajal.

Rajaleidjaga on esimesed kontaktid loodud, karjääriõppe rikastamiseks on planeeritud rida loenguid, sh 9. klasside koolikatsete vestluste simulatsioonid.

Kitsaskohtadega tegelemine

Koolil on väljakujunenud koostööpartnerid. Samas otsime üldharidusmaastikul koole, kellega jagada ÕTH rakendamise kogemusi. Kahjuks oleme märganud, et paljudes koolides tõlgendatakse ÕTH lihtsustatult, keskendutakse vaid hindamise temaatikale (numbrite asendamisele sõnaliste hinnangutega). Meid huvitavad muutused õpetamises.

Aspekt 2.

Toetatakse lastevanemate õppimist ja kasvamist toetavaid tegevusi ja harjumusi kooliga koostööd teha

Antud tegevuste planeerimisel on kooli eesmärk tuua vanem koolile lähemale, et ta teaks, mida, kuidas ja miks koolis tehakse. Vanem saab infot ja vajadusel nõustamist klassijuhatajalt ja tugipersonalilt, vajadusel direktsioonilt, et lapse kooliaeg oleks jagatud aeg.

Lastevanemate koosolekud klassides viiakse reeglina läbi vähemalt kord aastas. Need annavad üldisema pildi klassi kui kollektiivi kohta, õpetaja saab vajadusel juhendada, kuidas lapse arengut toetada, ja kogub vanemate tähelepanekuid. Kooli üldkoosolek korraldatakse kord aastas, viimastel aastatel on neil lisaks kooli õppekorraldusele tehtud juttu õppimist toetavast hindamisest ja väärtusarendusest. Kool edastab oma sõnumi põhieesmärkide osas, oodates samas vanemate arvamusi ja koostööd.

Mitmed aastad on kool korraldanud **lapsevanemate koolitusi** (nt Interneti kasutamisega kaasnev, meelemürkidega seonduv jmt). Enamasti on koolitused seotud aktuaalsete teemadega ning sellekohast teavet saavad samaaegselt õpetajad ning õpilased. Seega on vanemal võimalus lapsega antud teemal rääkida. 18. novembril on kavas *küberkiusamist käsitlev* koolitus nii õpilastele, õpetajatele kui lapsevanematele. Vanemad kaasatakse kooli **üritustesse nii osalejate kui ka korraldajatena** (isadepäev, jüriööjooks, kõnniüritused, kevadkontsert jne).

Koostöö lapsevanematega algab õigupoolest juba enne lapse koolitulekut, kui kooli tutvustatakse ümbruskonna koolieelikeutele ja nende vanematele: räägitakse sellest, mida kool väärtustab, mida oodatakse vanemalt ja lapselt, näidatakse kooli ruume, tutvustatakse huviringe, samuti uuritakse, millised on vanemate ootused seoses kooliga. Lõpuklassi õpilastele ja nende vanematele korraldatakse infopäev jaanuaris, kus tutvustatakse

edasiõppimisvõimalusi Tartu linna haridusasutustes, eesmärgiks teadvustada vanematele nende suunavat rolli valiku tegemisel.

Koolipsühholoog nõustab mitte ainult lapsi, aga ka õpetajaid ja lapsevanemaid. Tihti on koolipsühholoog vahendaja rollis. On oluline, et lapsevanem oskaks väljendada enda huve ning mõistaks ka kooli omasid. Edukate läbirääkimiste aluseks on edukas kommunikatsioon ning vahendaja rolli võtmise abil on kergem jõuda lõpptulemuseni, millest on kõigil kasu. Selle läbi saab lapsevanem kogemuse, et ka tema positsioonist peetakse lugu ning kooli ei kutsuta teda vaid pahameele väljendamiseks. Koostöö kooliga koolipsühholoogi nägemuse järgi tähendab valmisolekut oma lapse jaoks läbi viia muudatusi kodus elus ning lisainfo pakkumist, mis aitab lapsega tegeleda koolis. Vahel selgub ka see, et nõustamise alast abi vajab rohkem vanem kui laps. Julgustav õhkkond, lahenduskeskne lähenemine ja vanema nõustamine peavad kindlasti olema koolipsühholoogi arsenalis selleks, et kindlustada harjumus koostööd teha. On oluline mõista lapsevanema väärtusi enda omade kõrval.

Kitsaskohtadega tegelemine

Kool tegeleb teadlikult ja süsteemselt selle nimel, et lapsevanemad julgeksid ja tahaksid tulla kooli mitte ainult probleeme arutama, vaid kuulama ja küsima, kuidas ning mida koolis tehakse. Tegeleme vana arusaama muutmisega, muutus ei tule aga kergelt.

Aspekt 3.

Koolil on tugipersonal , kes on abiks probleemide lahendamisel

Koolil on toimiv **tugikomisjon**, mida juhib sotsiaalpedagoog / HEV koordinaator.

Tugisüsteemi töö on dokumenteeritud, tulemuslikkuse kohta annavad oma hinnangu õpetajad aruannete kaudu.

Kõikide HEV õpilaste kohta on avatud **arengukaardid**, mida haldab HEV koordinaator, sissekandeid teeb klassijuhataja, fikseerides aineõpetajate tähelepanekud.

Vägivalla juhtumitele reageeritakse operatiivselt. 2010. aastast töötab sotsiaalpedagoog igal aastal välja **koolivägivalla ennetusplaani**. Töö planeeritakse poolaasta kaupa, et olla paindlik ja vajadustest lähtuv. Sel õppeaastal lülitasime plaani töö kiusamise pealtvaatajatega (kambas tegutsemise juhtumid).

Kuna kiusamine on kolinud Internetti, nägime vajadust veebikonstaabli loengute järele (Maarja Punak, 18. nov).

Õpetajast kui probleemi märkajast on aastatega kujunenud lahenduste pakkuja ja parendustegevuses osaleja.

Kitsaskohtadega tegelemine

Me ei saa ära hoida probleeme koolis, siin ongi tegemist õpilastega, kes alles õpivad, kuidas käituda. Me saame kokku leppida, kuidas me käitume ühes või teises olukorras, millist käitumist ootame õpilastelt ja kodudelt.

Kokkuvõte

Tartu Veeriku Kooli jaoks on õppimist toetava hindamise rakendamine olnud 3 viimase aasta prioriteet. Riiklikus õppekavas on selle põhimõtete selgitamisele pühendatud häbematult vähe ruumi, ilmselt lootuses, et küll Eestimaa tublid õpetajad ka selle pähkli ise puruks hammustavad. Paraku on õppekava rakendamiseks antud aeg otsa saanud ja õpetajad valdavalt ikka segaduses. Julgeme seda öelda, sest koole, kellega kogemust jagada, on raske leida. Oma teadmiste pagasi eest võlgne OÜle Uus Kool, eesotsas Leelo Tiisveltiga. Oleme oma teel teinud vigu, olnud väärarusaamade küüsis, kiirustanud. Väikesed muutused on tulnud eksimuste hinnaga, aga innustunud ja oma koolijuhte usaldavate õpetajate esimesed edusammud on veennud tasapisi ka kahtlejaid. Meil on murrang toimunud.

ÕTH põhimõtete järgimine on

- loonud õpikogukonnad, kes jagavad teadmisi/ oskusi ja innustavad üksteist;
- süvendanud õpetajate koostöö rikastavat mõju;
- loonud/ parendanud uusi koostöösuhteid nii õpetajate, õpetaja-õpilase kui ka õpetaja-lapsevanem vahel;
- 2014. aasta rahulolu-uuring näitas, et 93% Tartu Veeriku kooli töötajatest nõustusid, et suhted kooli töötajate ja õpilaste vahel on valdavalt head ning lausa 100%, et suhted on head ka lastevanematega; 87% tundsid, et koolis ollakse sallivad kõigi suhtes ja 97% nõustusid, et õpetajate käitumine on eeskujuks lastele;
- julgustanud erinevate ainete ja kooliastmete õpetajaid üksteise tööd vaatlema, sellest õppima, õpikogukonnad ei ole aine- ega valdkonnapõhised;
- kasvatanud lapsevanemate huvi koolis toimuva osas, lastevanemate koosolekul märgiti tunnustavalt, et õpetajad on sõnalistes hinnangutes positiivsemad ja toetavad, tänu õpetajate tagasisidele oskab vanem mõista, kuidas last aidata;
- vähendanud mitterahuldavate aastahinnete arvu kolmekordselt;
- on õpetanud „otsima“ head;
- õpetaja väärtushoiakute väljendus.

Olgu lõpetuseks ka põhjendatud, miks kogu töö vältel järjekindlalt on eiratud teist küsimust – Millised andmed ja nende kogumise viisid võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt hinnata, et valitud aspektiga tegelemine on tulemuslik? Meie vastus on kõikide aspektide puhul üks:

Tartu Veeriku Kool on koostanud kaks sisehindamise aruannet. Mõlemal korral tegeles sellega sisehindamis- ja arengukava töörühm. Selgus, et andmeid on küsitud ja kogutud väga erinevate asjade kohta väga erinevatelt töörühmadelt, inimestelt. Paraku pole alati jagunud andmete analüüsiks ressursi või on vahepeal muutunud sihiseade. Seega tuleb kogutud andmetesse lugupidavalt suhtuda.

Näeme oma kooli suhtelist väiksust ühe olulise eelisena: me suudame operatiivselt teha võimalikke töökorralduslikke muudatusi. Meil on õpetajaskonna valmisolek panustada oma aega ja oskusi parendustesse ning teiselt poolt soov ja huvi ise areneda, püsida jätkuvalt uuenduste kursil. Veeriku koolis on aastatepikkune traditsioon külastada kolleegide tunde. Kogemust jagatakse ja analüüsitakse. Tugispetsialistide kaasamine õppeprotsessis või kasvatustöös esinevate raskuste ületamiseks on meeskonnatöö loomulik osa.

Lisa 1. 2013/2014. õppeaastal ja 2014/2015. õppeaasta septembrist novembrini toimunud õppekäigud ja aktiivõppeprogrammid algklassidele

Kuupäev	Klass	Osalejad	Toimumise koht	Õppeesmärgid	Pädevused
19.09.	1.a	28 õpilast ja Õp K. Krüünvald, 2 lapsevanemat	Luke mõisapargi sügisprogramm	Tutvuda praktilise tegevuse kaudu õunamahla valmistamise ja erinevate sügistöödega.	Õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatikapädevus
23.09.	Kogu koolipere		Traditsiooniline sügismatk, seekord Vapramäele	Kinnistada teadmisi loodusest, lõimituna erinevate ainetega õuesõppena.	Õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatikapädevus, ettevõtlikkuspädevus, sotsiaalne pädevus
27.09.	3. klasside loodusrühmad	25 õpilast, õp E. Rungi, programmijuht K. Saart	Õppepäev Peipsi järve ääres koostöös Peipsi Koostöökeskusega programmil Peipsi järve reisiväik	Kinnistada veeloomade,- taimede, ilmakaarte, Eesti kaardi, veekogude tundmist.	Õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatikapädevus, ettevõtlikkuspädevus, sotsiaalne pädevus
27.09.	2. a klass	24 õpilast, õp. S. Pormeister	AHHAA Teaduskuppel	Tutvuda erinevate töötubadega avastusõppe kaudu.	Õpipädevus, suhtluspädevus, ettevõtlikkuspädevus, sotsiaalne pädevus
09.10.	1. a ja 1. b	55 õpilast, õp R. Karpov, K. Krüünvald, 4 lapsevanemat	Elistvere loomapark	Kinnistada teadmisi meie metsas elavate loomade ja nende eluviiside kohta	Õpipädevus, sotsiaalne pädevus, väärtuspädevus
13.11.	1. a ja 1. b	55 õpilast, õp R. Karpov, K. Krüünvald, 2 lapsevanemat	Eesti Põllumajandusmuuseum	Tutvuda maaharimise, viljakülvi ja- koristusega, leivateoga, või valmistamisega.	Kultuuri- ja väärtuspädevus, õpipädevus
22.01.	3. klasside loodusrühmad	25 õpilast, õp E. Rungi	Tartu Loodusmajas programmil Loomad talvel	Kinnistada teadmisi loomade elust talvel	Õpipädevus, suhtluspädevus, sotsiaalne pädevus
19.02.	3. klasside loodusrühmad	25 õpilast, õp E. Rungi	TÜ Loodusmuuseumi programm Järvseljal Loomade tegevusjäljed	Tutvuda ja osata lugeda loomade tegevusjälgedest	Õpipädevus, suhtluspädevus,

				sõnumeid.	sotsiaalne pädevus
16.04.	3. kl loodusrühmad	25 õpilast, õp e. Rungi, programmijuht	Õppepäev Võrtsjärve ääres koostöös TÜ Loodusmuuseumiga	Tutvuda Võrtsjärve vee- elustikuga. Kinnistada teadmisi veeloomade- taimede kohta.	Õpipädevus, suhtluspädevus, sotsiaalne pädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus
24.04.	3. b kl	24 õpi, õp K Tõevere, lapsevanem	Vapramäe maastikukaitseala, KIK- i rahastatud programm „ Matemaatika looduses“	Kinnistada looduslaseid teadmisi, õppida mängulist matemaatikat ja harjutada koostööoskust.	Õpipädevus, matemaatikapädevus, suhtluspädevus
30.04.	1.a kl	28 õpilast, õp K Krüünvald, lapsevanem	Vapramäe maastikukaitseala, KIK- i rahastatud programm Tigudeprogramm	Uurida meie maal elavate tigude kohta, õppida mõõtmistegevusi ja arendada koostööoskust.	Õpipädevus, suhtluspädevus, sotsiaalne pädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus
16.05.	3.a klass	25 õpilast, õp R. Visnapuu, lapsevanem	Vapramäe maastikukaitseala, KIK- i rahastatud programm , reljeefiprogramm	Õppida tundma pinnamoodi, harjutada koostööoskust ja mängulist matemaatikat.	Õpipädevus, matemaatikapädevus
14.05.	3. klasside loodusrühm	25 õpilast, õp. E. Rungi, Vapramäe loodusmaja programmijuht	Vapramäe maastikukaitseala, KIK- i rahastatud putukate uurimise programm	Kinnistada teadmisi putukatest, ilmakaartest, kaardiõpetust; laiendada sõnavara, teostada matemaatilisi mõõtmisi	Õpipädevus, matemaatikapädevus
19.05.	2. b klass	24 õpilast, Õp Ü. Kepler	Tartu Loodusmajas lemmikloomaprogramm	Tutvuda lemmikloomade ja nende eluks vajalike tingimustega. Kasvatada hoolivust ja vastutusvõimet.	Õpipädevus, sotsiaalne pädevus, väärtuspädevus
20.05.	2. c klass	26 õpilast, õp T. Ruus, programmijuht	Vapramäe maastikukaitseala, KIK- i rahastatud programm , tigudeprogramm	Uurida meie maal elavate tigude kohta, õppida mõõtmistegevusi ja arendada koostööoskust.	Õpipädevus, sotsiaalne pädevus, väärtuspädevus, matemaatikapädevus
22.05.	2.a klass	24 õpilast, õp S. Pormeister, programmijuht	Vapramäe maastikukaitseala, KIK- i rahastatud programm , veeprogramm	Tutvuda vees elavate selgrootutega, harjutada mõõtmis- ja võrdlemisoskust	Õpipädevus, sotsiaalne pädevus, väärtuspädevus, matemaatikapädevus
30.05.	2. b ja 2.c klass	52 õpilast, õp T.Ruus,	Õppepäev Tallinnas	Tutvuda Eesti pealinna Tallinnaga, kinnistada	Õpipädevus, sotsiaalne pädevus, kultuuri- ja

		Ü. Kepler, lapsevanemad		kaardiõpetuses saadud teadmisi, harjutada rühmas liikumist tänaval, kinnistada teadmisi kodumaa pealinna kohta.	väärtuspädevus
22.05.	2. a klass	24 õpilast, õp S. Pormeister	Vapramäe maastikukaitseala, KIK-i rahastatud vee- elustiku uurimise programm	Kinnistada veeloomade, -taimede tundmist. Harjutada praktilist mõõtmis- ja võrdlemisoskust.	Õpipädevus, sotsiaalne pädevus, väärtuspädevus, matemaatikapädevus
26.-27.05.	3. klasside loodusrühmad	43 õpilast, õp E. Rungi, programmijuhid	Palupõhja looduskool	Tutvuda Alam- Pedja Looduskaitsealaga , sealsete koosluste ja vee- elustikuga õuesõppe kaudu. Teostada praktilisi uurimusi.	Õpipädevus, sotsiaalne pädevus, väärtuspädevus, matemaatikapädevus, suhtluspädevus
04.06.	3. a, 3. b klass	47 õpilast, õp E Rungi, R, Visnapuu, K. Tõevere, lapsevanem	Kohtla- Järve kaevandusmuuseum	Tutvuda põlevkivi kaevandamise ja raske kaevurieluga.	Õpipädevus, sotsiaalne pädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus, ettevõtlikkuspädevus.
04.06.	1.a, 1.b klass	56 õpilast, õp K. Krüünvald, R. Karpov, lapsevanemad	Põlvamaa Maanteemuuseum	Tutvuda maanteemuuseumiga, kinnistada õpitud liiklusalaseid teadmisi, harjutada liikumist liikluslinnakus	Õpipädevus, sotsiaalne pädevus, väärtuspädevus, enesemääratluspädevus
28.05.	2. a, 3.b	26 õpilast, õp S. Pormeister, K Tõevere, lapsevanemad	Laevaretk mööda Emajõge	Pakkuda emotsionaalseid elamusi Emajõe kohta ja saada inspiratsiooni kunstitunniks	Suhtluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus
03.06.	2. b, 2. C klass	52 õpilast, õp T. Ruus, Ü. Kepler, lapsevanemad	Õppäev Emajõe ääres	Tutvuda Emajõe äärse dendropargi taimedega, vee-elustikuga. Teostada mõõtmisi ja õppida matemaatikat läbi mängu. Saada inspiratsiooni kunstitunniks.	Suhtluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus
03.05.	2. a klass	26 õpilast, õp S. Pormeister, E. Rungi	Õppepäev Jõgevamaal	Kinnistada loodusõpetuses õpitut, tutvustada	Suhtluspädevus, kultuuri- ja

				Kalevipojaga seotud paiku, anda teadmisi vana linnuse asukoha kohta.	väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, õpipädevus
16.09.	3. c klass, õp T. Ruus, lapsevanem	25 õpilast õp T. Ruus, lapsevanem	Tartu Loodusmaja , seenenäitus	Kinnistada teadmisi seente kohta.	Suhtluspädevus, õpipädevus, sotsiaalne pädevus
19.09.	1.c klass	19 õpilast, õp E. Rungi, lapsevanemad	Õppekäik Ülenurme Põllumajandusmuuseumi l eiva -ja või programm	Tutvuda maaharimise, viljakülvi ja- koristusega, leivateoga, või valmistamisega.	Suhtluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, õpipädevus
23.09	Kogu kool		Traditsiooniline sügismatk, seekord Elvasse Väikelele Väerajale	Tutvuda Väikesel Väerajal olevate skulptuuridega ja nendega seotud muistenditega, rakendades õuesõpet.	Suhtluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus, enesemääratluspädevus
24.09	3.a klass	15 õpilast, õp S. Pormeister	AHHAA Teaduskeskus õpitoad Limonatorium ja šampoon	Tutvuda limonaadi ja šampooni valmistamisega ning ise seda praktiliselt teha. Pakkuda AHHAA – elamust, tekitades huvi aine vastu.	Suhtluspädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus
08.10.	3. klasside loodusrühmad	33 õpilast, õp T. Ruus, L. Kuusik, S. Pormeister, lapsevanem	Koolimetskonna projekti raames rahastatud õppeprogramm Käbimatemaatika Pähni looduskeskuses	Tutvuda Võrumaa loodusega, harjutada mängulist matemaatikat, looduslikust materjalist meisterdamist ja koostööoskust.	Suhtluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus
08.10.	2.a, 2. B klass	40 õpilast, õp K. Krüünvald, R. Karpov, lapsevanemad	Õppepäev Emajõe-Suursoo looduskeskuses Programm Maa täis vett	Tutvuda soo ja madalsooga, sealsete taimede ja loomade elutingimustega . Teadvustada loodushoidu.	Suhtluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus
08.10.	1.a.klass	23 õpilast, õp K.	Õppekäik Elistvere loomaparki	Kinnistada teadmisi meie	Suhtluspädevus,

		Tõevere	programmile Loomalapsed	metsade loomade ja nende poegade kohta.	väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, õpipädevus
09.10	1. c klass	20 õpilast, õp E. Rungi, lapsevanem	Õppekäik Tartu Loodusmajja, programm Urime ja avastame	Avastusõppe kaudu tutvuda eluta loodusega.	Suhtluspädevus, sotsiaalne pädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus
28.10.	3.b, 3. C klass	48 õpilast, õp T. Ruus, Ü. Kepler, lapsevanemad	Õppeprogramm Vana aja koolitund Palamuse Kihelkonnakooli muuseumis	Tutvuda Kevade –teema käsitlemise käigus Palamuse kooliga, läbides vana- aja koolitunni.	Õpipädevus, sotsiaalne pädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus, matemaatikapädevus

Kõik algklassid osalesid Röpina Aianduskooli poolt korraldatud tomatikasvatamise projektis veebruarist alates. Lapsed hooldasid ja väetasid taimi. Õpilased jälgisid ja mõõtsid taimede kasvamist. Lõpuks võrdlesid väetise ja väetiseta taime kasvamist.

Lisa 2. Koolitused (tegevused) Tartu Veeriku kooli pedagoogilisele personalile õppimist toetava hindamise (kujundava hindamise) rakendamiseks õppeprotsessis aastatel 2011-2015

Aeg	Sihtgrupp	Koolitus (koolitaja) Tegevused	Koolituse maht
Kevad 2011	Kogu kooli pedagoogiline kollektiiv	Õppekäik Viimsi Gümnaasiumisse	1 õppepäev
Okt-dets 2011	Ainekomisjonide juhid	Veeriku koolis, koolitaja Miina Härma Gümnaasiumi õppejuht Mare Räis	20 t
Talvevaheaeg 2012	Kõik õpetajad	Ainekomisjonide juhid jagasid kolleegidele oma koolituskogemust	2 õppepäeva
III veerand 2012	Kõik õpetajad	Lahtised tunnid, positiivse kogemuse jagamine kujundava hindamise rakendamisel	õppeveerandi vältel
19.märts 2012	Õpetajad ja külalised Kesklinna koolist	Metoodikapäev Veerikul Positiivse kogemuse jagamine kujundava hindamise rakendamisel õppeprotsessis	1 õppepäev
31.01.-01.02. 2013	Õppealajuhataja	„Õpetaja toetamine kujundava hindamise juurutamisel klassiruumis“ OÜ Uus Kool Tartu linna HO tellimisel	16 t
Kevad 2013	2 õpetajat	„Kujundava hindamise strateegiate rakendamine klassiruumis“ OÜ Uus Kool Tartu linna HO tellimisel	160 t
24.10.2013	Kõik õpetajad	Õpetaja professionaalse arengu toetamine õppekava uuenduste rakendamisel TÜ täiendusõppeprogramm	7 t
2013/2014.õa I poolaasta	Õpikogukond (8 õpetajat)	Kujundava hindamise strateegiate rakendamine klassiruumis / koolitajad meie 2 õpetajat, OÜ Uus Kool tunnistused	160 t
2013/2014.õa II poolaasta	Õpikogukond (7 õpetajat)	Kujundava hindamise strateegiate rakendamine klassiruumis / koolitaja õppealajuhataja, OÜ Uus Kool tunnistused	160 t
2013/2014.õa	Õppealajuhataja, 2 õpetajat	Õppimist toetava hindamise koolitajate koolitus Koolitaja OÜ Uus Kool	160 t
2014/2015.õa	2 õpikogukonda (20 õpetajat)	Kujundava hindamise strateegiate rakendamine klassiruumis / Juhendajakoolituse läbinud õpetajad	160 t
2014/2015.õa	Kõik õpetajad, õppealajuhataja	Lahtised tunnid, positiivse kogemuse jagamine kujundava hindamise rakendamisel	Kogu õppeaasta jooksul

Lisaleht konkursitööle kandideerimaks tiitlile „Väärtuskasvatuse kool 2014“

Puudutus on – puudutamine.

Puudutus on puhkamine väljapoole.

Puudutamine on enese ulatamine teisele.

Puudutamine on kinkimine.

(Hando Runnel „Puudutuse ime“)

Käesolev konkursitöö on koostatud lootuses ja usus, et suudame veenda lugejaid selles, missuguse pühendumisega suhtuvad Veeriku kooli õpetajad ja teenindav personal oma töösse. Meie kool on küll suhteliselt noor, kuid järjekindel eesmärkide järgimine on loonud koolikultuuri, kus koolivägivallale ei hoita kohta. Meie õpilased ja õpetajad hindavad oma kooli, suhtuvad austavalt ja hoolivalt iseendasse ja oma kaaslastesse/ kolleegidesse. Ühtekuuluvustunne, MEIE-tunne kui väärtus mitte ainult sõnas, vaid ka teos, on sügavalt juurdunud. Järgnevalt kirjeldame seda, kuidas näeme meie peamist väärtust oma koolis rakendumas ja milliseid samme peaksime veel tegema.

Vahel juhtub, et mõnel, eriti noorema klassi õpilasel, juhtub midagi ning ta ei tea, kelle poole pöörduda. Ta jääb koridori seisma, muutub kurvaks ja hakkab nutma. Õnneks ei pea ta ootama seda, et juhtuks tulema oma õpetaja. Sel sügisel oleme saanud kiita mitmeid III kooliastme õpilasi, kes on väiksema muret märganud ning teda aidanud, kas siis viies ta klassijuhataja või kellegi teise juurde, kes nimetatud olukorras aitab. Selline hoolivus teeb südame soojaks. Peame oluliseks positiivse käitumise esiletõstmist.

Direktor rõhutab igal aastal avaaktusel, et koolikiusajate suhtes kehtib 0-tolerants. Eksinutele tuletatakse alati meelde, et MEIE-tundega koolis nii ei käituta, oleme üks koolipere ja järgime ühiselureegleid. Kahjuks nii roosa reaalsus alati pole ning kiusamisjuhtumeid tuleb kooliaasta jooksul siiski ette. Peame õigeks mitte ainult koolis kiusatavate toetamist, vaid ka kiusajate nõustamist. Nimelt püüdleme selle poole, et mõista ka kiusajat, kelle jaoks on miski valesti, paigast ära. Võib-olla pole ta seni meie-tunnet tundnud? Sealjuures on oluline roll ka nõ pealtnägijatel. Otsime üheskoos lahendusi, mis annaksid võimaluse tunda, et koolis on turvaline ning toonitada seda, mida õpilane saab ära teha selleks, et aidata hädasolijat.

Klassijuhataja tunnis arutlesime II kooliastme lastega kommetest ja käitumisest. Harjutamiseks võeti mõned situatsioonid ning rollimängu abil prooviti neid klassi ees lahendada üht- ja teistpidi. Kui situatsiooniks oli koolikiusamise pealtnägemine, oli heameel näha, kuidas klass mõtestas enda jaoks pealtnägija rolli. Mõni ütles, et läheks kohe vahele, teine kartis, et abi kutsumise ajal läheb olukord hullemaks, kolmas arutles, kui ohtlik võib olla võõra täiskasvanu käest abi palumine. Üks oli aga kindel, lapsed arutlesid. Rollimäng andis võimaluse ideid ka kohe järele proovida ning samuti said „ohver“ ja „kiusatav“

reflekteerida ka enda kogemuse üle. Lapsed oskasid ka kiusajale kaasa tunda. Vahel ikka jääb tunne, et ei teagi, kui palju nendest „õigetest“ vastustest, mida lapsed oskavad anda, ka nende igapäevaelus avaldub. Tol päeval seda tunnet ei jäänud.

Ühtekuuluvustunne on meile oluline, kuna mõistame, et koos võidetakse raskusi ja luuakse sisukamaid ideid. Püüdleme selle poole, et koos tegutseksid nii klassikollektiiv kui ka ülejäänud koolipere. Ühtehoidev klass julgeb oma muredest rääkida ning üksteise eest välja astuda. Ühiselt tegutsevad õpetajad pakuvad läbikaalutud ideid. Õpetajate ühtekuuluvust näeme sellest, kui hästi toimivad erinevad lõiminguprojektid, kuidas jagavad oma tööd ainekomisjonid, õpikogukonnad ja millise huviga võetakse osa kooli üritustest. Kui õpilased näevad, et ühtehoidmist ei oodata ainult neilt, vaid väärtustatakse ka õpetajate head läbisaamist, on neil kergem tunda, et koolipere on tõepoolest üksteisest hooliv pere.

Sel veerandil oli tohutult palju põnevaid projekte, milles sain osaleda koostöös kolleegidega! Suur aitäh kõikidele! Näüteringiga esinemas lastehaiglas, Käopesa lastekodus (Kadriga), Eesti Vabariigi sünnipäeva aktuse korraldamine (Mare, Riini, Üllega), kujundava hindamise meeskonna ühine valmistumine meetodikapäevaks (Riini, Signe, Carmen ja kõikide osalistega), „Minu“-sarja ettekanded (Priidu, Kristiina, Kaire, Reedaga), muusikanädal TVK-s (Kristiina, Riini, Kariniga), kooli ajaleht (Kristiinaga), fantaasiajutud „Kui ma oleksin eelajalooline loom“ (Kairega), Veurovisioonil esinemine õpetajatega, emakeelenädala etteütlus, keelemängud jne (Riini, Kristiinaga), ERM-i külastus (Kristiina, Riini ja kõikide klassijuhatajatega), isiklike väärtuste ja koolimurede etüüdid (klassijuhatajatega), loovtöönäidend (Priiduga), emakeelepäeva aktus (Kristiina, Riini, Carmen, Mare, Kadriga).

Ühtekuuluvustunne kui väärtus avaldub juba väga varajases eas. Kindlasti on siin oluline õpetaja isiklik väärtuste süsteem. Klassijuhatajatund on hea võimalus oma klassiga koos mõtiskleda selle üle, missugused on meie eeskujud. Vahel on oluline reageerida olukorrale viisil, mida eelnevalt ette poleks osanud ennustada. Avar mõtteviis ja empaatia kuuluvad kindlasti hea õpetaja omaduste hulka.

Algklassides oli minu õpilaseks poisslaps, kes on oma ema kaotanud, kui oli alles paariaastane. Iga kord, kui juttu tuli kodust ja perekonnast, rõhutas poiss, et temal on ema surnud. Nii olid klassikaaslased sellest teadlikud ja ilmselt alateadlikult tundsid poisile kaasa. Poisil oli aga helluse ja läheduse vajadus. Nii tuli ta iga kord, kui õpetaja oma laua taga istus, klassi ette ja kui õpetajal juhtus jalg üle põlve olema, lükkas selle õrnalt ära ning istus õpetaja sülle. Ühe käe pani ta ümber õpetaja kaela ning mudis sõrmedega õpetaja kõrvarõngast, teise käega ajas aabitsast, hiljem õpikust järge.

Esimesel korral ehmusin, ootasin, kuidas õpilased reageerivad. Ent seda ei järgnenud. Lapsed vaatasid poissi, pilkudest sain aru, et nad mõtleavad olukorrale. Ja nii oli see poiss minu „kaitsva tiiva“ all kolm esimest kooliaastat.

Klassikaaslased suhtusid poissi äärmiselt mõistvalt ja abivalmilt. Klassi kõige kiirem õpilane pakkus välja, et soovib poisiga istuda, et saaks seda aknast sageli väljavaatavat unistajat õppetööle suunata. Klassi kõige energilisem tüdruk istus ühes tunnis käsipõsakil oma pingis ning teatas korraga, nähes poissi õpetaja süles istumas, et sa Juku (nimi muudetud) oled ikka nii armas, kui sa selline väike oled. Teisedki nõustusid ning tänaseni on poiss, kes õppimise ega ka kasvu ja füüsilise poolest eriti silmapaistev pole, klassis alati hoitud ja armastatud. Õpetajat kooli peal nähes jookseb poiss oma esimest õpetajat kallistama. Teised seda ei tee, aga tema teeb.

Antud näites pole klassipoolset kiusamist ega narrimist olnud. Olnud on vaid arutelud lastega ning hooliv ja mõistev suhtumine. Pole olnud ka õpetajapoolset ahistamist. Poisi isa oli olukorrast teadlik. Vahel öeldakse, et õpetaja on teine ema. Vahel võibolla ongi.

Ühest küljest saame öelda õpetajatele, et meie koolis on peamine väärtus ühtekuuluvus ja et seda ei tohiks kogu koolipäeva jooksul unustada. Teisalt tuleb mõista, et igal inimesel on ka tema isiklikud väärtused, vajadused ja eesmärgid, mille tahaplaanile jätmise ei pruugi olla tema jaoks võimalik. Sellisel juhul tekib tema jaoks olukorras väärtuste konflikt, kus temalt töökohal oodatakse üht, ent tema enda arusaam on erinev. Alati ei suuda inimene enda konflikti ka sõnastada ega ära tunda. Seega peamine on endast teadlik olek. Üht-teist saab ära teha efektiivse suhtlemisega ning ka õigete küsimuste küsimisega.

Õpetajana olen märganud, et me oleme kõik üsna erinevad. Mõned meist on rohkem erinevad kui teised, mis siis, et ikkagi toredad. Näiteks on meil üks õpetaja, kes on õpetaja ainult kellast kellani. Kõikides oma tegemistes ajab ta täpselt paberitest rida, ei tee midagi üleliigset ega painuta reegleid. Muidu on ju tore, kui on struktuur, aga lastel on temaga keeruline. Neile tundub, et õpetaja ei tule neile vastu ja on liiga jäik. Ei tea ise ka midagi arvata, ainet annab ju hästi, aga ise ei suudaks ma vist nii karm olla.

Veel üheks ohuks on ühtse süsteemi loomisel tõsiasi, et õpetajaid tuleb vahel juurde ja läheb ära. Mõistagi on uuel õpetajal raske kohe lülituda uude keskkonda. Selle tarbeks on meil mentorite süsteem, kuid koolikultuuri omaks võtnud õpetaja ei tarvitse märgata uue inimese vajadusi. Paljud asjad tunduvad enesestmõistetavad, lõpmatuseni läbi räägitud. Meie koolis on väga püsiv kaader, mistõttu uute inimeste koolikultuuri toomine on võinud jääda vajaliku tähelepanuta.

Käesolevas töös puudutasime ühtekuuluvustunde, MEIE-tunde erinevaid aspekte. Mõtlesime selle, kuidas väärtus on avaldunud õpilaste omavahelistes suhetes, aga ka õpetajate vahel. Ühelt poolt sellele, kuidas üks klass omavahel end hästi tunneks ning ka sellele, mida oleme märganud suhtluses nende koolipere liikmete vahel, kes üksteisega pidevalt kokku ei puutu. Edasi areneda aitab meil teadlikkus oma arendustöö vajalikkusest ning ka see, kui võrd ise usume sellesse, et ühtekuuluvustunde on oluline.